

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 13 Temmuz 2015
Sayı : 118

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24. Dönemde TBMM Başkanlığına verilmiş bulunan 2/465 Esas Numaralı Kanun Teklifimi yeniliyorum.

Saygılarımla arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
14 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
14 Temmuz 2015
No: 8113

422

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23.3.2012
Sayı: 295

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini saygılarımızla arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
CHP İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	04 Nisan 2012		E. No: 2/1465	
Ysn. Üzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
				Levi
TBMM Başkanı				

GEREKÇE

Elektrik üretimi ve dağıtımındaki özelleştirmeye paralel olarak artan elektrik fiyatları ve yaygınlaşan elektrik yoksulluğu olgusu dünyanın çeşitli ülkelerinde elektrik yoksullarına yardım temelinde bir sosyal politika geliştirilmesine yol açmıştır. Bir diğer ifade ile elektrik enerjisi bir alt yapı hizmeti olarak kamusal alanının dışına çıkmaya başlayınca sosyal yardım kapsamına girmeye başlamıştır. Fakat elektrik hizmetlerinin, toplumun yaşamsal önemdeki ortak bir gereksinimi olarak kamusal niteliğini kaybetmediği de aşikardır.

Elektrik fiyat artışlarının tüketici hanelere yansımaları dengelemek için, çeşitli ülkelerde, çeşitli destekleme politikaları geliştirilmiştir. Elektrik yoksulluğuna son verilmesi, yoksul hanelerin diğer yoksullukları ile başa çıkmalarında onları bir nebze güçlendirecek bir araç olarak görülmektedir. Ülkemizde ise elektrik enerjisi için halkımızın sırtına yüklenen yüksek ve haksız bedeller aile felaketlerine neden olacak boyuta ulaşmıştır. Yoksulluk ve işsizlik kısıracında ekonomik açıdan oldukça zor bir hayat süren yurttaşlarımız, bir de tekel niteliğini korumakla birlikte özelleştirmeler sonucunda tamamen piyasa mantığı içinde hareket eden sektörün ve ilgili düzenleyici kurulun acımasız uygulamaları karşısında büyük bir çaresizlik içinde kalmıştır. Yürürlüğe konan yeni tarifelerle şirketlerin kâr etmesi garantiye alınırken, yurttaşlarımızın hakları yok sayılmaktadır.

Anayasamızda yer alan sosyal devlet ilkesi de, tüketici hakları da, vergi adaletine ve mali yükümlülüklerin ancak kanunla koyulabileceğine ilişkin hükümler de görmezden gelinmektedir.

Örneğin Elektrik Piyasası Kanunu'nun 13. maddesinin "Tarifeler" başlıklı a) bendinde de, bu Kanunun diğer bölümlerinde açıkça yer almadığı halde kullanıcılardan "kayıp/kaçak bedeli" ve "sayaç okuma bedeli" adı altında bedeller alınmaktadır. 2011 yılında bu bedellerin ulaştığı seviye, bütün tahminlerden ve hesaplamalardan yüksek şekilde kayıp/kaçak için yılda toplam 2 milyar 744 milyon TL; sayaç okuma için ise toplam 129 milyon TL'ye ulaşmıştır. Anayasanın 73. Maddesinde, " vergi, resim, harç gibi mali yükümlülükler ancak kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır" hükmü yer almasına rağmen elektrik kullanımından kanuni dayanağı olmayan bu bedeller alınmaya devam etmektedir.

Öte yandan özelleştirme stratejisinin uygulanmaya ve zamların yapılmaya başlandığı Aralık 2007'den bu yana tarifeler incelendiğinde; dağıtım hizmet bedelinde yapılan artış oranının yüzde 141,7'yi, perakende hizmet bedelinde yüzde 155,26'yı bulduğu görülmektedir. Kamunun elindeki iletim hizmet bedelinde 2011'de uygulanan tarifeye göre Ocak 2012'den itibaren geçerli olmak üzere yüzde 15.42 artış yapılırken, bu kalemdeki 4 yıllık artış oranı da yüzde 123,5'i bulmuştur. Söz konusu 4 yıllık dönemde tüketici fiyatları endeksinde yüzde 37,8 düzeyinde artış yaşanmıştır. Yani gerçekleşen enflasyonun 3,8-4,1 katı düzeyinde dağıtım şirketlerinin zamlı tahsilat yapmalarına olanak tanınmıştır.

Sonuç olarak, elektrik kullanımının bedeli son yıllarda sürekli zamlarla ve haksız uygulamalarla yoksul halkımızın kaldıramayacağı büyük bir yük haline gelmiş, elektrik yoksulluğu kavramı artık ülkemiz için de söz konusu olmuştur.

Elektrik enerjisi, insan haklarıyla doğrudan ilişkili boyutu ve Anayasamızda yer alan sosyal devlet ilkesi gereğince devletin yoksul yurttaşlarımız için asgari düzeyde sağlamak zorunda olduğu bir kamu hizmetidir. Nitekim 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 13. maddesinin c) bendinde belirli amaçlara yönelik sübvansiyondan söz edilmiş, bu konuda yetki Bakanlar Kurulu'na verilmiş fakat şimdiye kadar yoksul yurttaşlarımız için herhangi bir uygulama yapılmamıştır.

Bu kanun teklifinin amacı bu hükmün gerektirdiği sübvansiyonu yoksul halkımız için hayata geçirmektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 13 üncü maddesinin (c) bendinde sözü edilen sübvansiyon için Bakanlar Kurulu'na görev verilmektedir. Bu kapsamda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında yapılan tespitlere göre, toplam aylık geliri brüt asgari ücretten az olan ailelere ait hanelerde kullanılan elektriğin 150 kilovatsaate kadar olan bölümü Sosyal Yardımlaşma Vakıfları tarafından üç aylık dönemler halinde geri ödeme yöntemiyle karşılanması; 150 kilovatsaati aşan kullanımın ise yürürlükteki tarife üzerinden faturalandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında yapılan tespitlere göre, toplam aylık geliri brüt asgari ücretten az olan ailelere ait hanelerde kullanılan elektriğin 150 kilovatsaate kadar olan bölümü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından üç aylık dönemler halinde geri ödeme yöntemiyle karşılanır. 150 kilovatsaati aşan kullanım yürürlükteki tarife üzerinden faturalandırılarak ilgili aboneden tahsil edilir. Bu hükme ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu tarafından altı ay içinde yürürlüğe konulacak yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.